

Қазақстан Республикасы мен Әзербайжан Республикасы арасында Каспий теңізі түбін шектеу туралы Қазақстан Республикасы мен Әзербайжан Республикасының арасындағы КЕЛІСІМ

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Қазақстан Республикасы мен Әзербайжан Республикасы,

өздерінің Каспий теңізіндегі егеменді құқықтарын іске асыру үшін қолайлы жағдайларды қамтамасыз етуге, сондай-ақ Каспий теңізі түбінің минералды ресурстары мен жер қойнауларын тиімді пайдалануға байланысты мәселелерді өзара түсіністік пен ынтымақтастық рухында реттеуге ұмтыла отырып,

Каспий теңізінің қолда бар құқықтық режимі қазіргі заман талабына жауап бермейтінін және Каспий төңірегіндегі мемлекеттердің өзара қарым-қатынасын толық деңгейде реттемейтіндігін назарға ала отырып,

Каспий төңірегіндегі мемлекеттерді олардың жалпы келісімі негізінде Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі туралы Конвенцияны тез арада жасасуға шақыра отырып,

халықаралық құқық қағидаттары мен нормаларын, Каспий теңізі түбі мен оның жер қойнауларының минералды ресурстарын игеру мен пайдалану кезінде Тараптардың мүдделерін, Каспий теңізінің қазіргі практикасын басшылыққа ала отырып,

осы Келісіммен Каспий теңізінің түбін шектеу биологиялық ресурстар мен кеме қатынасы мақсаттарына қолданылмайтындығына сүйене отырып,

Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі мәселелері жөніндегі қол жеткізілген екі жақты уағдаластықты назарға ала отырып,
төмендегілер туралы келісті.

1-бап

Каспий теңізінің түбі мен оның жер қойнаулары Тараптар арасында жағалау сызығындағы және аралдардағы бастапқы базалық нүктелерден тең мөлшерде алыстау негізінде құрылатын орта желі бойынша шектеледі. Бастапқы базалық нүктелердің координаттары Балтық биіктік жүйесінің минус 28 метр белгісіне тең Каспий теңізінің көпжылдық орташа деңгейіне сүйеніп айқындалады.

2-бап

Орта желінің географиялық сипаттамасы мен оның координаттары Тараптар келіскен картографиялық материалдар мен бастапқы базалық нүктелер негізінде айқындалатын болады және осы Келісімнің қосымшасы әрі оның ажырамас бөлігі болып табылатын жеке Хаттамалармен бекітілетін болады.

3-бап

Тараптар өздерінің теңіз түбі секторларының шегінде Каспий теңізінің түбі мен жер қойнаулары ресурстарын барлау, игеру және басқару, Каспий теңізінің түбі бойынша су асты кабелдері, құбыр желілерін төсеу, жасанды аралдар салуда, берм, дамбалар, эстакадалар, платформалар және өзге де инженерлік құрылыстар, сондай-ақ басқа да теңіз түбіндегі заңды шаруашылық-экономикалық қызметтер мақсатында егеменді құқықтарын жүзеге асырады.

Ортаңғы сызық перспективалы құрылымдар мен кен орындарының үстімен өткен жағдайда оларды барлау мен игеру мәселелері Тараптар арасындағы жеке келісімінің тақырыбы болмақ.

4-бап

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіру мен қолданудағы келіспеушіліктер келіссөздер жолымен және Тараптардың таңдауы бойынша өзге де бейбіт құралдармен шешіледі.

5-бап

Осы Келісім Каспий төңірегіндегі мемлекеттердің Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі жөніндегі ортақ келісімге қол жеткізуіне кедергі келтірмейді және Тараптардың ортақ уағдаластықтарының бір бөлігі ретінде қаралуы мүмкін.

6-бап

Тараптардың өзара келісуі бойынша осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, олар осы Келісімнің ажырамас бөліктері болып табылатын жеке хаттамалармен ресімделеді.

7-бап

Осы Келісім оны бекіту туралы соңғы жазбаша хабарлама алынған күннен бастап күшіне енеді.

Мәскеу қаласында 2001 жылғы “29” қарашада қазақ, өзербайжан және орыс тілдерінде әрқайсысы екі түпнұсқа данада жасалды және де барлық мәтіндердің күші бірдей. Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруде келіспеушілік туындаған жағдайда, Тараптар орыс тіліндегі мәтінді басшылыққа алады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҮШІН

ӘЗЕРБАЙЖАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҮШІН

СОГЛАШЕНИЕ
между Республикой Казахстан
и Азербайджанской Республикой
о разграничении дна Каспийского моря между
Республикой Казахстан и Азербайджанской Республикой

Республика Казахстан и Азербайджанская Республика, далее именуемые Сторонами,

стремясь обеспечить благоприятные условия для реализации своих суверенных прав на Каспийском море, а также урегулировать в духе взаимопонимания и сотрудничества вопросы, связанные с эффективным использованием минеральных ресурсов дна и недр Каспийского моря,

принимая во внимание, что существующий правовой режим Каспийского моря не отвечает современным требованиям и не регулирует в полном объеме взаимоотношения прикаспийских государств,

призывая прикаспийские государства к скорейшему заключению на основе их общего согласия Конвенции о правовом статусе Каспийского моря,

руководствуясь принципами и нормами международного права, интересами Сторон при разработке и использовании минеральных ресурсов дна и недр Каспийского моря, существующей практикой на Каспийском море,

исходя из того, что разграничение настоящим Соглашением дна Каспийского моря не распространяется на биологические ресурсы и использование Каспийского моря в целях судоходства,

принимая во внимание достигнутые двусторонние договоренности по вопросам правового статуса Каспийского моря, согласились о нижеследующем:

Статья 1

Дно Каспийского моря и его недра разграничиваются между Сторонами по срединной линии, которая строится на основе равного удаления от исходных базовых точек на береговой линии и островах. Координаты исходных базовых точек определяются исходя из среднего многолетнего уровня Каспийского моря, равного отметке минус 28 метров Балтийской системы высот.

Статья 2

Географическое описание срединной линии и её координаты будут определены на основе согласованных Сторонами картографических материалов и исходных базовых точек и закреплены в отдельном Протоколе, который явится приложением к настоящему Соглашению и его неотъемлемой частью.

Статья 3

В пределах своих донных секторов Стороны осуществляют суверенные права в целях разведки, разработки и управления ресурсами дна и недр Каспийского моря, прокладки подводных кабелей и трубопроводов по дну Каспийского моря, создания искусственных островов, берм, дамб, эстакад, платформ и иных инженерных сооружений, а также другой правомерной хозяйственно-экономической деятельности на дне.

Вопросы разведки и разработки перспективных структур и месторождений в случае прохождения через них срединной линии будет предметом отдельных соглашений между Сторонами.

Статья 4

Разногласия в толковании и применении положений настоящего Соглашения разрешаются путем переговоров и иными мирными средствами по выбору Сторон.

Статья 5

Настоящее Соглашение не препятствует достижению общего согласия прикаспийских государств по правовому статусу Каспийского моря и может рассматриваться Сторонами как часть их общих договоренностей.

Статья 6

По взаимному согласию сторон в настоящее Соглашение могут вноситься изменения и дополнения, которые оформляются отдельными протоколами, являющимися неотъемлемой частью настоящего Соглашения.

Статья 7

Настоящее Соглашение вступает в силу с даты последнего письменного уведомления о его ратификации.

Совершено в городе Москве "29" ноября 2001 года в двух подлинных экземплярах, каждый на казахском, азербайджанском и русском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу. В случае возникновения разногласий в толковании положений настоящего Соглашения, стороны будут руководствоваться текстом на русском языке.

**ЗА РЕСПУБЛИКУ
КАЗАХСТАН**

Н. Назаров

**ЗА АЗЕРБАЙДЖАНСКУЮ
РЕСПУБЛИКУ**

Т. Алиев

Qazaxıstan Respublikası və Azərbaycan Respublikası arasında
Xəzər dənizinin dibinin bölünməsi haqqında Qazaxıstan
Respublikası və Azərbaycan Respublikası arasında

Saziş

Bundan sonra Tərəflər adlandırılan Qazaxıstan Respublikası və Azərbaycan Respublikası,

Xəzər dənizində öz suveren hüquqlarının həyata keçirilməsi üçün əlverişli şəraiti təmin etməyə, həmçinin Xəzər dənizi dibinin və yer təkinin mineral ehtiyatlarının səmərəli istifadəsi ilə bağlı məsələlərin əməkdaşlıq və qarşılıqlı anlaşma ruhunda həll olunmasına səy göstərərək,

Xəzər dənizinin mövcud hüquqi rejiminin müasir tələblərə cavab vermədiyini və xəzəryanı dövlətlərin qarşılıqlı münasibətlərini tam həcmdə tənzimləmədiyini nəzərə alaraq,

xəzəryanı dövlətləri, onların ümumi razılığı əsasında Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanı tezliklə bağlamağa çağıraraq,

beynəlxalq hüququn prinsip və normalarını, Xəzər dənizi dibinin və yer təkinin mineral ehtiyatlarının tədqiqi və istifadəsi zamanı Tərəflərin maraqlarını və Xəzər dənizində mövcud təcrübəni rəhbər tutaraq,

bu Sazişlə Xəzər dənizi dibinin bölünməsinin, Xəzər dənizinin bioloji ehtiyatlarına və dənizçilik məqsədləri üçün istifadəsinə aid olmaması mövqeyindən çıxış edərək,

Xəzər dənizinin hüquqi statusu məsələləri üzrə ikitərəfli razılaşmaları nəzərə alaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Tərəflər arasında Xəzər dənizinin dibi və onun yer təki, sahil xətti və adalardakı çıxış bazis nöqtələrdən bərabər uzaqlıq əsasında çəkilən orta xətt üzrə bölünür. Çıxış bazis nöqtələrinin koordinatları Baltik hündürlük sistemi üzrə mənfi 28 metrə bərabər olan Xəzər dənizinin çoxillik orta səviyyəsi əsasında müəyyən olunur.

Maddə 2

Orta xəttin coğrafi təsviri və koordinatları Tərəflər arasında razılaşdırılmış kartoqrafik materiallar və çıxış bazis nöqtələri əsasında müəyyən olunacaq və bu Sazişə əlavə və onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan ayrıca Protokolda təsbit olunacaqdır.

Maddə 3

Tərəflər özlərinin dib sektorlarının hüdudlarında Xəzər dənizi dibinin və yer təkinin ehtiyatlarının kəşfiyyatı, tədqiqi və idarə olunması, Xəzər dənizinin dibi ilə sualtı kabellərin və boru kəmərlərinin keçirilməsi, süni adaların, bermaların, dambaların, estakadaların, platformaların və sair mühəndis qurğularının yaradılması, habelə dənizin dibində digər hüquqa uyğun təsərrüfat-iqtisadi fəaliyyətlə məşğul olmaq məqsədi ilə suveren hüquqlarını həyata keçirirlər.

Perspektiv struktur və yataqlardan orta xəttin keçdiyi təqdirdə, onların kəşfiyyatı və tədqiqi məsələləri Tərəflər arasında ayrıca sazişlərin predmeti olacaqdır.

Maddə 4

Bu Sazişin müddəalarının təfsiri və tətbiqində fikir ayrılıqları danışıqlar və Tərəflərin seçimi ilə digər dinc vasitələrlə həll olunacaqdır.

Maddə 5

Bu Saziş xəzəryanı dövlətlərin Xəzər dənizinin hüquqi statusu üzrə ümumi razılığının əldə olunmasına maneə törətmir və Tərəflərin ümumi razılaşmalarının tərkib hissəsi kimi baxıla bilər.

Maddə 6

Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bu Sazişə, onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan ayrı-ayrı protokollarla rəsmiləşdirilən, dəyişikliklər və əlavələr edilə bilər.

Maddə 7

Bu Saziş onun təsdiq edilməsi haqqında axırncı yazılı bildirişin verilməsi tarixindən qüvvəyə minir.

Moskva şəhərində «29» noyabr 2001 -ci ildə hər biri qazax, Azərbaycan və rus dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə tərtib olunmuşdur, bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir. Sazişin müddəalarının təfsirində fikir ayrılıqları olarsa, Tərəflər rus dilində olan mətni əsas götürəcəklər.

QAZAXISTAN RESPUBLİKASI
ADINDAN

H. Haxzadə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ADINDAN

I. Həsənov